

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a ... jogtanácsos által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságon 3.M.20/2009. szám alatt megindított, és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 4.Mf.21.044/2009/3. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.044/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A ... Rendőrkapitányság ... Alosztály állományába tartozó rendőr főtörzsőrmester rendfokozatú felperessel szemben az állományilletékes parancsnok 2007. május 19-én szolgálaton kívüli magatartása miatt, méltatlansági eljárás lefolytatását rendelte el. A lefolytatott méltatlansági eljárás eredményeként a Méltatlansági Bizottság a 2007. május 20-án kelt ... számú határozatában megállapította a felperes hivatásos szolgálatra méltatlanná válását.

A határozat indokolása szerint 2007. május 18-án B. J. Zs. megállapodott két személlyel, hogy részükre 100 katonai cigarettát ad át másnap a ny.-i Étteremnél, ahol két társával meg is jelent. A cigarettát megrendelők azonban a helyszín megváltoztatását kérték, és mindannyian a kb. 1 km-re lévő földútra hajtottak. Ide rövidesen több gépkocsi érkezett, majd B. J. Zs.-t egy kék színű V.-ba tuszkolták, és egy korábbi üzlet miatt tőle 300.000 forintot követeltek, illetve fenyegetéssel arra kényszerítették, hogy telefonon beszéljen N. J. Cs.-val. A pénz átadásának helyszínéül először K.-án a ... parkolóját, majd a V. melletti parkolót jelölték meg. Időközben N. J. Cs. értesítette a rendőrséget, és a

találkozó helyszínén négy személy, így többek között a felperes is elfogásra került.

A Nyíregyházi Nyomozóügyszég a Btk. 175/A.§ (1) bekezdésében meghatározott, és az aszerint minősülő és büntetendő emberrablás büntettének megalapozott gyanúja miatt 2007. május 19-én - többek között a felperessel szemben is - büntetőeljárást indított. Az állományilletékes parancsnok a méltatlansági határozat alapján a felperes szolgálati viszonyát a ... számú parancsában, felmentési idő biztosítása nélkül, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 53.§ c) és 56.§ (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással 2007. május 20-val felmentéssel megszüntette.

A felperes a méltatlansági eljárás és határozat, valamint a felmentés ellen szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyet a ... rendőrfőkapitány érdemi elbírálás nélkül, elkészttség címén elutasított miután megállapította, hogy a felperes a felmentést 2007. május 22-én átvette, és az ellen a 15 napos határidőt túllépve a szolgálati panaszát csak 2007. december 11-én terjesztette elő.

Keresetében a felperes a szolgálati jogviszonyát megszüntető parancs, és a szolgálati panaszát elutasító határozat hatályon kívül helyezését, az eredeti járőrvezetői beosztásba való visszahelyezését és az alperesnek elmaradt illetménye és egyéb járandóságai megfizetésére való kötelezését kérte. Érvelése szerint a büntetőeljárás jogerős befejezése előtt a méltatlanság megállapításának nem volt helye, mivel annak a Hszt. 49.§ (3) bekezdésében meghatározott feltételei nem álltak fenn. A bűncselekmény elkövetését a nyomozás során soha nem ismerte be, nem érték tetten, és megfelelő bizonyíték sem állt az alperes rendelkezésére, de sérültek a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai fegyelmi szabályzatáról szóló 11/2006. (III.14.) BM. rendelet (Fegyelmi Szabályzat) rendelkezései is, mivel az alperes a fokozatosság elvét nem tartotta be, és vele szemben azonnal a leg súlyosabb büntetést alkalmazta.

Az alperes kereseti ellenkérelmében elkészttség miatt elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a kereset érdemi elutasítását kérte.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnak a per tárgyalását a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztő végzését a másodfokú bíróság végzésében hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróságot az eljárás folytatására utasította.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság a 3.M.20/2009/8. számú ítéletében a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság tényként állapította meg, hogy a méltatlansági eljárás lefolytatásának idején rendelkezésre álltak azok az iratok, amelyekből megállapítható volt, hogy N. I. rendőrszázados cigarettaüzlet kapcsán nézeteltérésbe került B. J. Zs.-al, amelynek rendezése céljából találkozót beszélt meg. A találkozóra a felperest és több más személyt is segítségül hívott. Időközben N. J. Cs. megjelent a ... Rendőrkapitányságon és feljelentést tett, mert egy telefonhívás szerint B. J. Zs.-t ismeretlen személyek autóba kényszerítették és elrabolták. A megismételt és kihangosítás folytán a rendőrök által is hallott telefonhívás nyomán megszervezett rendőri intézkedés során a felperest a bűncselekmény helyszínén vették őrizetbe. A cselekmény írott, és az elektronikus sajtó útján is széles körben ismertté vált. Mindezek alapján a munkaügyi bíróság nem állapított meg olyan eljárásjogi szabályszegést, amelyek a sérelmezett intézkedések hatályon kívül helyezését eredményezhették volna.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 4.Mf.21.044/2009/3. számú ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában utalt arra, hogy a felperes 2007. július 2-án, a szolgálati viszony megszüntetésével kapcsolatos elbeszélgetés során panaszbenyújtási jogáról lemondott, ezért a későbbiekben mégis benyújtott szolgálati panaszának érdemi vizsgálat nélküli elutasítása nem volt jogszabálysértő, amit a munkaügyi bíróságnak vizsgálnia kellett volna.

Az ügy érdekét illetően nem fogadta el a felperesnek azt a fellebbezési érvelését, hogy a Hszt. 149.§ (1) bekezdéséből következően a perbeli esetben csupán a szolgálati beosztásból való felfüggesztésnek lett volna helye. Megalapozottnak találta a munkaügyi bíróságnak azt a ténymegállapítását, hogy a felperest a pénz átadásának helyszínén való elfogásával a cselekmény elkövetésekor tetten érték.

A felülvizsgálati kérelmében a felperes - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmének helyadó határozat meghozatalát, valamint az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

A jogerős ítéletet elsődlegesen eljárási okból, a Pp. 228.§ (4) bekezdésében foglaltak megsértése miatt támadta, mivel a másodfokú bíróság az elkövettség vizsgálatába bocsátkozott, holott az alperes sem fellebbezéssel, sem csatlakozó fellebbezéssel nem élt. Ezért

szerinte a munkaügyi bíróság ítélete az elkövettség kimondásának mellőzése tekintetében jogerőre emelkedett.

A felperes továbbra is fenntartotta a perben mindvégig elfoglalt azt az álláspontját, hogy a büntetőeljárás jogerős befejezése előtt önmagában a tetten érés a szolgálati jogviszony megszüntetéséhez nem volt elegendő, hiszen a tettenérés mellett a megfelelő bizonyítékoknak is rendelkezésre kellett volna állniuk. A méltatlanság kimondásával sérült az ártatlanság védelme, a bűnösség megállapítására csak a büntető bíróságnak van lehetősége és hatásköre. Az eljárt bíróságok ezzel ellentétes álláspontja ütközik a Hszt. 149.§ (3) bekezdésébe foglaltakba, ezért jogszabálysértő.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 252.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltakat kivéve az első fokú ítéletet a fellebbezés, illetve a csatlakozó fellebbezés és az ellenkérelmek keretei között bírálhatja felül, ezért ennek hiányában a másodfokú ítélet indokolásából a szolgálati panasz elkövettségére vonatkozó megállapításokat és az azzal kapcsolatos indokolást mellőzi. Mindemellett a Legfelsőbb Bíróság megjegyzi, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a jogorvoslatra vonatkozó teljes körű kioktatás hiánya - a perbeli esetben az annak benyújtására irányadó határidő közlésének elmaradása - az általános elévülési szabályok alkalmazását teszi lehetővé.

A Hszt. a hivatásos szolgálatra méltatlanná válást nem kiszabható fenyegetésként [Hszt. 123.§ (1) bekezdés], hanem a kötelező felmentés egyik okaként nevesíti [Hszt. 56.§ (2) bekezdés b) pont].

A Hszt. 56.§ (6) bekezdés c) pontja szerint a hivatásos szolgálatra méltatlan az, aki szolgálaton kívüli magatartásával a fegyveres szerv működéséhez szükséges közbizalom fenntartását súlyosan veszélyezteti.

Hivatásos szolgálatra méltatlanság megállapítására a perbeli időben a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott eljárás keretében és módon kerülhetett sor.

A Hszt. 149.§ (3) bekezdése szerint, ha a hivatásos állomány tagja a terhére rótt bűncselekmény elkövetését a nyomozás során

beismerte, vagy tetten érték és megfelelő bizonyítékok állnak rendelkezésre, ez lehetővé teszi az állomány illetékes parancsnok számára a büntetőeljárás jogerős befejezése előtt is annak vizsgálatát, hogy a méltatlanná válás feltételei fennállnak-e.

A felperest bűncselekmény elkövetésének gyanúját egyértelműen alátámasztó bizonyíték (a rendőrök által is hallott, az emberrablásra utaló és fenyegetést tartalmazó telefonhívás) nyomán indult rendőri akció során a cselekmény elkövetésének helyszínén a telefonhívásnak megfelelő körülmények között érték tetten, ezért az állományilletékes parancsnok részéről a méltatlansági eljárás elrendelésének eljárásjogi akadálya nem volt.

A jogszerűen elrendelt méltatlansági eljárásban a Méltatlansági Bizottságnak nem arról kellett döntenie, hogy a felperes cselekménye büntetőjogi szempontból minek minősül, hanem arról, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján elkövetett-e olyan cselekményt, vagy tanúsított-e olyan magatartást, amely a fegyveres szerv működéséhez szükséges közbizalom fenntartását súlyosan veszélyeztette.

A felperes a méltatlansági eljárásban történt meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy N. I. rendőrzászlós a segítségét kérte, miután valaki „lehúzta pénzzel” és amelynek rendezése során nehogy megverjék. Ezek után felperes autóba ült, majd megbeszélés szerint fölvette K. I.-t és további két személyt és öten mentek a megbeszélte helyre.

A további nyilatkozatából kitűnik, hogy cigarettával való üzleteléssel összefüggő elszámolásról van szó, tanúja volt az ezzel kapcsolatos veszekedésnek és több autó egyik helyszínről a másik helyszínre való mozgása során N. I. autójába egy ismeretlen személy is beült, valamint K. I.-nal arról beszélgettek, hogy „... hülyeségeket csinál, nem fogunk neki többet segíteni”. Mindebből levonható az a következtetés, hogy a felperesnek, mint a hivatásos állomány tagjának fel kellett ismernie N. I. rendőrzászlós elszámolási vitájának, valamint annak lerendezése során a neki nyújtott segítség miben létét, vagyis bűncselekmény elkövetésében való részvételét. A rendőri rajtaütéssel végződött, nagy nyilvánosságot kapott cselekménysorozatban való részvétel a fegyveres szerv működéséhez szükséges közbizalom fenntartását súlyosan veszélyeztette, ezért az eljárás bíróságok az alperes erre alapozott felmentő intézkedését jogszabálysértés nélkül hagyták helyben.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet az indokolás egy részének mellőzése mellett a Pp. 275.§ (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében költségigényéről lemondott, ezért a felülvizsgálati eljárási költség viseléséről rendelkezni nem kellett.

A 6/1986. (VI.26.) IM rendeletnek az ügyben még alkalmazandó 14.§-a szerint a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2011. január 12.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő